

DOI: 10.18372/2415-8151.25.16795
УДК 687.016

ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ОЗДОБЛЮВАЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ БАЙКЕРСЬКОЇ КУРТКИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЕКОЛОГІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Пустюльга Сергій Іванович¹, Головачук Ігор Павлович²,
Самчук Володимир Петрович³, Шендерук Поліна Володимирівна⁴

¹ Професор, доктор технічних наук, в.о. зав. кафедри архітектури та дизайну Луцького національного технічного університету, м. Луцьк, Україна,
e-mail: mbf.declutsk@gmail.com, orcid: 0000-0001-7623-7803

² Доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри архітектури та дизайну Луцького національного технічного університету, м. Луцьк, Україна,
e-mail: golovachuk.igor@gmail.com, orcid: 0000-0003-0811-6107

³ Доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри будівництва та цивільної інженерії Луцького національного технічного університету, м. Луцьк, Україна,
e-mail: volodsam@ukr.net, orcid: 0000-0001-9045-9525

⁴ Луцький національний технічний університет, м. Луцьк, Україна,
e-mail: samdisk01@ukr.net, orcid: 0000-0002-2789-5655

Анотація. В роботі наведено результати розробки та запровадження основних принципів функціонального дизайну оздоблювальних елементів для одягу байкера із застосуванням екологічних матеріалів.

Метою роботи є аналіз сучасного дизайну байкерської куртки, як одного із основних байкерських атрибутів, а також розробка та запровадження базових принципів функціонального дизайну оздоблювальних елементів для одягу байкера із застосуванням екологічних матеріалів.

Об'єктом дослідження є байкерська куртка — «косуха». Предметом дослідження є функціональний дизайн оздоблювальних елементів, який можна виконати із залученням екологічних матеріалів.

Функціональність байкерських мотокурток, як основного елементу одягу байкера, класифікується за двома параметрами: економічність та фізіологічність. Ознаками економічності байкерської куртки виступають її довговічність і практичність. Індикаторами економічної функціональності «косух» виступають: її темні, не маркі кольори, застосування при їх виготовленні натуральної шкіри. Під фізіологічною функціональністю байкерської куртки мається на увазі її зручність та комфортність. До індикаторів фізіологічної функціональності куртки відносяться показники, основними із яких є: властивість не сковувати рухів власника, добре захищати його від поганої погоди, наявність функціональних кишень, наявність підсилення спеціальними елементами безпеки.

Кожна із байкерських «косух», маючи функціональну та декоративну складові, в різних ситуаціях може виконувати як функцію зручності та комфорту, так і бути позбавленою будь-якої функціональності. Тому, такі поняття, як функціональність та індивідуальна оздобленість байкерських курток є теоретично ситуативними характеристиками.

У роботі виконано історичний екскурс етапів становлення філософії байкарського руху. Проведено аналіз підходів до сучасного дизайну байкерської куртки, як одного із основних байкерських атрибутів. Виокремлено ряд особливостей, які вирізняють байкарську куртку від стандартних її варіантів. Проаналізовані чинники, які впливають на функціональні характеристики зовнішнього одягу байкера. Розглянуто вплив елементів індивідуального оздоблення байкарських курток на їх безпекові властивості.

На основі аналізу сформовано основні принципи оптимізації дизайну байкерських курток «косух». Розроблено та запроваджено підходи до удосконалення дизайну індивідуальних оздоблювальних елементів для одягу байкера із застосуванням екологічних матеріалів.

Ключові слова: байкерська куртка «косуха», критерії оптимізації, індивідуальне оздоблення, екологічні матеріали для декору, еко-фетр, світло відбиваючі та люмінесцентні елементи

ВСТУП

Байкери (англ. biker, від bike — motorbike — motorbicycle — «Мотоцикл») — любителі і поціновувачі мотоциклів [23, 3]. Байкер і водій мотоцикла — це не одне і те ж. Щоб визначити, хто такі байкери, спершу слід з'ясувати, чим вони відрізняються від звичайних мотоциклістів.

Люди почали їздити на мотоциклах задовго до появи субкультури байкера. Однак, на відміну від звичайного мотоцикліста, байкер вважає свого сталевого коня більш ніж просто «двоколійний транспорт».

Бути байкером — це філософія, яка визначає стиль життя вершника, його цінності та пріоритети. Ця філософія базується на чотирьох принципах: свобода, честь, лояльність, індивідуальність [22, 12, 4]. Одним з головних атрибутів, який прийшов від екіпірування пілотів ВПС США, як і філософія байкерського руху, є — шкіряна куртка. Саме куртка — звичайна або «косуха» та жилет стали обов'язковими супутниками байкера.

Дизайн байкерської куртки включає в собі такі елементи: на них нашиті емблеми мотоклубу чи логотипи відомих брендів; в ній є плечові та ліктьові протектори, а також передбачено захист для спини; маса різних замків та пряжок; безліч кишень; погони; заклепки та інші елементи. Стиль дизайну байкерської куртки розкриває характер байкера, тому часто при розробці їх моделей використовуються «брутальні», бунтарські та неформальні образи.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Байкерському одягу і зокрема стилям байкарських курток, як основному аксесуару байкера присвячено чимало електронних публікацій, більшість з яких розміщені на закордонних інформаційних ресурсах [9, 5, 8, 7]. Дані роботи висвітлюють історичні аспекти становлення стилів байкерських курток, і є спробами аналізу еволюції моди на байкерські аксесуари. Так першою байкерською курткою стала «куртка-бомбер», яка вважається пілотським варіантом (рис. 1а). У мирний час вона стала улюбленим одягом байкерів, рокерів і металістів.

Модель розроблялася для пілотів і шилася із тонкої овечої шкіри. Цей варіант дизайну у 1920-ті роки перейняли перші байкери, вони ж її і стилізували. Саме 1928 року Ірвін Шотт, який і сам був завзятим мотогогонщиком та співзасновником швейної компанії Schott NYC придумав коротку шкіряну куртку для байкерів і назвав її Perfecto.

У електронних публікаціях [10, 11, 13] зазначено, що куртки «косухи» почали використовуватися мотоциклістами в силу їх захисних властивостей та зручності (на початку, для водіїв двоколійних не було спеціального мотоєкіпірування).

Щоб у наш час назвати куртку байкерською, треба побачити в ній певні особливості — елементи, що відрізняють її від стандартних моделей. Насамперед, байкерську куртку виготовляють із міцної та товстої шкіри (рис. 1б). Силует відрізняється об'ємною лінією плечей

і звуженою талією. Найпоширеніші кольори байкерської «косухи» — чорний та коричневий. Також у дизайні байкерської куртки нерідко використовують вставки червоного, синього, білого та срібного кольорів. Більшість жінок-байкерів обирають саме такі варіанти дизайну. Незвичайні відтінки далеко не завжди позбавляють цієї куртки агресивності, зате помітно освіжають образ [17, 18, 13, 2].

«Косуха» — це один із небагатьох предметів гардеробу, щодо якого важко зрозуміти, який варіант перед вами: чоловічий чи жіночий. Єдине що відрізняє жіночу модель байкерської куртки — це напрямок застібки-блискавки. У чоловіків вона йде від лівого стегна до плеча (рис. 1б), у жінок (рис. 1в), відповідно, навпаки. Також дещо відрізняється силуети чоловічої та жіночої моделей.

В дизайні «косухи» присутні налокитники та наплічники з міцнішої шкіри, що в поєднанні зі шкіряними штанами із наколінниками, дає дуже непоганий захист при падіннях з байка (рис. 1г). Дизайн такого виду байкерської куртки відрізняється від інших характерним несиметричним розміщенням блискавки - на грудях куртка має велике нахльстування шкіри для того, щоб груди і шию менше продувало під час їзди. Класичний дизайн байкерської «косухи» включає три кишені на блискавці та маленьку кишеньку з клапаном на кнопці спереду (рис. 1е). Складки з обох боків спини служать для свободи руху. Багато курток мають шнурівки з боків для регулювання розміру, хоча в оригінальній моделі її не було.

Рис. 1. Основні стильові типи байкерських курток «косух»

На інформаційних ресурсах [20, 21, 6, 1] зазначено, що у 70-х в дизайн курток увійшло оздоблення у вигляді металофурні-

тури, так з'явилася байкерська куртка із шипами (рис. 1д). Частіше за все байкери тюнігували «косухи» хромованими або сталевими

заклепки переважно білого кольору, які перекликалися із хромованими деталями мотоцикла. Саме з того часу можна зустріти куртки із різними заклепками на фальш-погонах та лацканах. Сьогодні вже неможливо уявити «косуху» без додаткових елементів дизайну: застібок, заклепок, безлічі кишень для всіляких дрібниць, які несуть в собі не тільки функціональний, але й символічний характер.

Так, одним з символів вільнолюбства стала бахрома на спині та рукавах куртки, наче крила у орла (рис. 1е). Автори електронних публікацій [12, 20, 21] називають такий вид байкерської куртки — «косуха» із бахромою, або в народі — «косуха з лапшою». Таке доповнення буває різним за довжиною і шириною, але при цьому виконується із того ж матеріалу, що і сама річ. Даний шкіряний байкерський атрибут, насамперед, притаманний мешканцям досить холодних регіонів. На півдні, основу байкерського гардеробу складає джинсовий одяг. Тому в теплих регіонах байкери вилучили із дизайну «косухи» рукави (рис. 1є), а частину шкіряної куртки, яка виконувала функцію захисту корпусу пілота, почали одягати поверх джинсових курток. Так «косуха-жилет» дала життя сучасному байкерському атрибуту — байкерському жилету, який активно використовують і українські байкери. Жилет зазвичай роблять з товстої, з якісним виробленням, шкіри (рис. 1ж). Дизайн виробів брутальний та зухвалий, до жилетів прикріплюють нашивки, що підкреслюють належність байкера до того чи іншого співтовариства (або навпаки, його принципу: відмову вступати в будь-які спільноти — No Club, Lone Wolf і т.ін.) [11], ставлення мотоцикліста до життя (і смерті), логотипи улюблених марок мотоциклів, прапори відвіданих країн та значки з мотофестивалів. Популярні й функціональні нашивки — наприклад, із зазначенням групи крові.

Особливої уваги заслуговує наукова робота [18] українських вчених дизайнерів, присвячена дослідженню передумов виникнення архетипів «байкери» і «рокери» з аналізом художньо-композиційних особливостей форми одягу водіїв моторизованих транспортних засобів, у тому числі курток «косух».

Однак, у всіх вище наведених роботах практично відсутній науковий підхід до розробки базових принципів функціонального дизайну сучасних байкерських курток «косух», не сформовані підходи до їх індивідуального оздоблення з позицій як безпеки власника, так і використання для стайлінгу «косух» екологічних матеріалів.

МЕТА

Метою даної роботи є — аналіз сучасного дизайну байкерської куртки, як одного із основних байкерських атрибутів, а також розробка та запровадження базових принципів функціонального дизайну оздоблювальних елементів для одягу байкера із застосуванням екологічних матеріалів.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

1. Розглянути види байкерських курток, проаналізувати особливості їх дизайну.

2. Сформулювати принципи оптимізації дизайну сучасних байкерських «косух».

3. Запропонувати функціональний дизайн оздоблювальних елементів байкерської куртки із залученням екологічних матеріалів.

Об'єктом дослідження є байкерська куртка — «косуха».

Предметом дослідження є функціональний дизайн оздоблювальних елементів, який можна виконати із залученням екологічних матеріалів.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Функціоналізм, як напрям в дизайні склався ще на початку 20 століття. Основними принципами функціоналізму, як концепції в проектуванні, є функціональність, доцільність і універсальність форми. Напрямок став по суті, творчою лабораторією, у якій розроблялися нові ідеї і нові методи проектування. Раціоналізм і культ науково-технічного прогресу, тяжіння до простих геометричних форм і прагнення до створення універсальних речей відрізняли творчість таких архітекторів і дизайнерів, як: Ле Корбюзьє, П. Мондріан, Г. Рітвелд, М. Бройер, Л. Місван дер Рої, В. Гропіус та інші. Головний принцип функціоналізму — «форма наслідує функцію», став основою творчих концепцій багатьох дизайнерів, включаючи і модельєрів одягу.

Класик німецького функціоналізму Д. Рамс так визначав його основні характеристики: простота замість складності, звичайне замість незвичайного, довговічне замість модного, функціональне замість емоційного, розумне замість ефектного. У італійській теорії дизайну функціоналістський підхід до проектування отримав визначення «сильної» характеристики проектного створення, що вирізняється модернізмом в дизайні. Принциповими особливостями «сильного проектування» є жорсткий функціоналізм, раціоналізм, елементи конструктивної інженерії, універсальність [10].

Нове розуміння функціонального ди-

зайну одягу стало трансформуватися внаслідок змін у гуманітарно-екологічній налаштованості свідомості як модельєрів, так і споживачів. Такий новий дизайн ґрунтується по-перше, на постулаті свободи творчого самовираження (і дизайнера, і споживача); по-друге, на постулаті «проектного реалізму», що означає здатність дизайнера мінятися у зв'язку із зміною реальності і появою нових потреб; по-третє, на постулаті концептуального, типологічного і жанрового плюралізму. Основний концепт — достатньо простий і водночас геніальний: одяг має бути комфортним і функціональним для постійного використання, але завдяки бездоганному крою, екологічності та високій якості матеріалу він має бути елітним.

Прикладом може слугувати куртка для гонщиків Mille Miglia, яка була не тільки водовідштовхувальною, здатною захистити власника від холоду, але і мала вбудовані у капюшон окуляри. Вони припали до смаку не тільки гонщикам, але і усім охочим приховати свою особу від навколишнього оточення. У 80-і роки з'явилися речі, які здатні змінювати свій відтінок в залежності від температури доквілля. Незабаром, почали конструюватися моделі з матеріалів, що здатні відбивати сонячне світло, завдяки покриттю із склаєрусу.

Якісно виготовлені із екологічних матеріалів, спеціалізовані куртки модного крою від відомих світових брендів ставали популярними в широкому колі споживачів різної статі та віку.

Сюди можна віднести і байкерську «куртку-косуху». Мода на «косухи» стала перебиратися зі світу байкерського у світ музичний. Саме завдяки цьому вона і отримала величезну популярність у всьому світі. Першим, хто одягнувся в цей наряд на сцені, був король рок-н-ролу Елвіс Преслі. Він навіть оздоблював свої «косухи» заклепками із коштовних каменів.

Потім естафету перейняли епатажні рок-монстри того часу — група KISS. До них підтягнулися і перші панки Ramones і Sex Pistols. Загалом, у музиці «косуха» прижилася і стала головним атрибутом людини, що веде спосіб життя наближений до оспівуваних в рок-н-рол композиціях.

Що стосується днів сьогоднішніх, то потрібно відмітити, що хоча це вже і зовсім не бунтарський час, але для власників «косух» дух свободи — все одно явно присутній, у них вони виглядають завжди стильно і одночасно круто. «Косуха» завжди підкупує своєю функціональністю і довговічністю, своєю довгою історією і неповторністю.

Функціональність байкерських «косух» можна класифікувати за двома типами: економічна та фізіологічна. Ознаками економічності байкерської куртки виступають її довговічність і практичність. Вона помірно забруднюється, не потребує частого чищення, характеризуються оптимальним співвідношенням ціни і технологічної якості. Індикаторами економічності функціональності «косух» виступають: її темні, не маркі кольори, застосування при їх виготовленні натуральної шкіри.

Під фізіологічною функціональністю байкерської «косухи» будемо розуміти її зручність та комфортність. Індикаторами фізіологічної функціональності куртки такого типу виступають показники: одяг не сковує рухів власника при пересуванні пішки та їзді на байку на великі відстані, добре захищає байкера від поганої погоди, має безліч функціональних кишень, підсилена спеціальними елементами для мінімізації пошкоджень у разі виникнення аварійних ситуацій тощо.

Правда, слід зазначити, що межа між функціональністю і не функціональністю «косухи» досить відносна. Декорування курток металевими елементами, додатковими ремнями із пряжками, навісними аксесуарами не тільки збільшують вагу байкерської «косухи», але в деяких ситуаціях можуть привести до травмування її власника [19, 15]. Тут уміло слід знаходити «золоту середину». Адже всі, вище перераховані, елементи декору «косух» — це важлива складова іміджевого індивідуального образу байкера, рівня його соціалізації у байкарській спільноті.

Відтак, розподіл дизайнерських і конструктивних особливостей байкерських курток на функціональну та декоративну складові є достатньо умовним: один і той же елемент «косухи» в різних ситуаціях соціальної взаємодії байкерської спільноти може бути як зручним і комфортним, так і позбавленим функціональних характеристик. Отже, такі поняття, як функціональність та індивідуальна оздобленість для байкерських курток є теоретично ситуативними характеристиками і ідеально вписуються в логіку життєвих принципів байкерської спільноти.

Оскільки байкерська куртка, в ідеалі, повинна виконувати дві основні функції: захисну та іміджеву (тобто підкреслювати індивідуальність власника, його належність до певної байкерської спільноти), то купівля готової, стандартної шкіряної куртки для справжнього байкера — не завжди найкращий варіант. Життєво важливо, щоб вона ідеально сиділа по фігурі та відповідала всім особливостям статури. Крім того, у «мага-

зинних варіантах» «косух» повністю відсутні індивідуальні нашивки та спеціальна символіка, які так важливі для досвідчених байкерів [10, 14].

Також, однією із постійних проблем байкерів є те, що у вечірній та нічний час стає не безпечнішою їзда по дорогах, адже візуально видимість водіїв мотобайків значно погіршується через зміну дня і ночі. Звичайно, траси освітлюються за допомогою ліхтарів, всілякими освітлювальними приладами забезпечені і самі транспортні засоби. Але цього для власників мотоциклів, і особливо байкерів, замало. Справа у тому, що мотоцикли більш дрібно габаритні, порівняно із автомобілями, і тому менш видимі. Крім цього, байкер, відповідно, більш схильний до небезпеки та можливих пошкоджень в аварійних ситуаціях, оскільки він абсолютно відкритий і незахищений, на відміну від водія машини.

Темрява та недостатність освітлення на шляхах потребують наявності додаткових засобів, у вигляді світло відбиваючих елементів, для забезпечення хорошої видимості мотоцикла та байкера на дорозі. Такі додаткові застосування нерідко можуть врятувати життя, адже пілота у мотоєкіпуванні зі світло відбиттям видно вже за багато метрів, і зустрічні автомобілі чи мотоцикли можуть їх задалегідь побачити та підготуватися до благополучного роз'їзду.

Сучасні стандартні мотокуртки та світло відбиваючі жилети частково вирішують цю проблему, але не дають можливості байкеру, у повній мірі, виразити свою індивідуальність та креативність. Тому вдосконалення дизайну індивідуальних оздоблювальних елементів байкерської куртки із застосуванням світло відбиваючих та люмінесцентних матеріалів, дозволить не тільки додатково убезпечити байкера на дорозі в темний час доби, а й суттєво підкреслити його індивідуальність та імідж. На рисунку 2 наведена загальна схема формування принципів оптимізації дизайну сучасної байкерської «косухи».

Відповідно розробленої схеми можна вибрати, за трьома блоками співвідношень критеріїв, оптимальні напрями дизайнерських рішень для індивідуальних зразків «курток-косух», виходячи як із економічних, фізіологічних, безпекових, так і з художньо-естетичних чинників та вимог.

Враховуючи критерії у розробленій схемі, пропонується для декору байкерських «косух» розробити дизайн серії світло відбиваючих нашивок, які містять у собі потрібну байкерську символіку. Основним матеріалом для їх виготовлення запропоновано еко-фетр,

якому притаманні багато корисних властивостей. Він є не тільки екологічним матеріалом, але й тримає форму подібно до ватману, його тонкі листи однорідної структури не мають просвітів, матеріал не рветься, не заламується та не витягується. Він представлений широкою палітрою кольорів і відтінків, дешевий та зручний у роботі, є довговічним, має приємну фактуру та величезний потенціал для творчості.

Фетр — популярний не тканий текстиль, при виробництві якого валяється суха шерсть. Основна сировина для матерії має тваринне походження. Практично завжди в полотно вводиться незначна кількість синтетичних волокон [16]. Головний плюс матеріалу — екологічна чистота, антибактеріальні властивості, відсутність токсичних з'єднань. По складу сировини, що застосовується при виробництві матеріалу, фетр буває:

- натуральний — із шерсті кіз, кролів, овець — відмінно теплоізолює, але дорого коштує і не дуже приємно пахне при намоканні;

- напівшерстяний — суміш із акрилом або віскозою. До 50% — дешевший за натуральний. Привабливих забарвлень, м'який та слухняний. Однак, сильно линяє і мнеться;

- синтетичний — з акрилу або поліестра — добре миється, яскравий і міцний, але легко займистий;

- бамбуковий — міцний, м'який і шовковистий, але швидко зволожується. Допустиме тільки сухе чищення;

- модельований — приймає і зберігає задану майстром форму із-за хімічного просочення;

- еко-фетр — продукт із вторинної сировини, доступний і слухняний. Для його створення використовується екологічно чиста сировина. В основі волокон лежить полієфір, який отримує друге життя у ході переробки звичайного пластика. Еко-фетр зовні нагадує звичайний синтетичний матеріал. Але його відмінною особливістю є підвищена жорсткість та зносостійкість.

Саме застосування еко-фетру у поєднанні зі світло відбиваючою та люмінесцентною нитками дасть потрібний візуальний ефект та подовжить експлуатацію такого елемента оздоблення «косух» як нашивки (рис. 3).

Особливістю світло відбиваючих і люмінесцентних ниток є те, що окрім світіння у темряві, яке можна побачити з відстані більше двадцяти метрів, вони добре витримують механічні навантаження, а також мають водовідштовхувальний ефект. Деякі види таких ниток

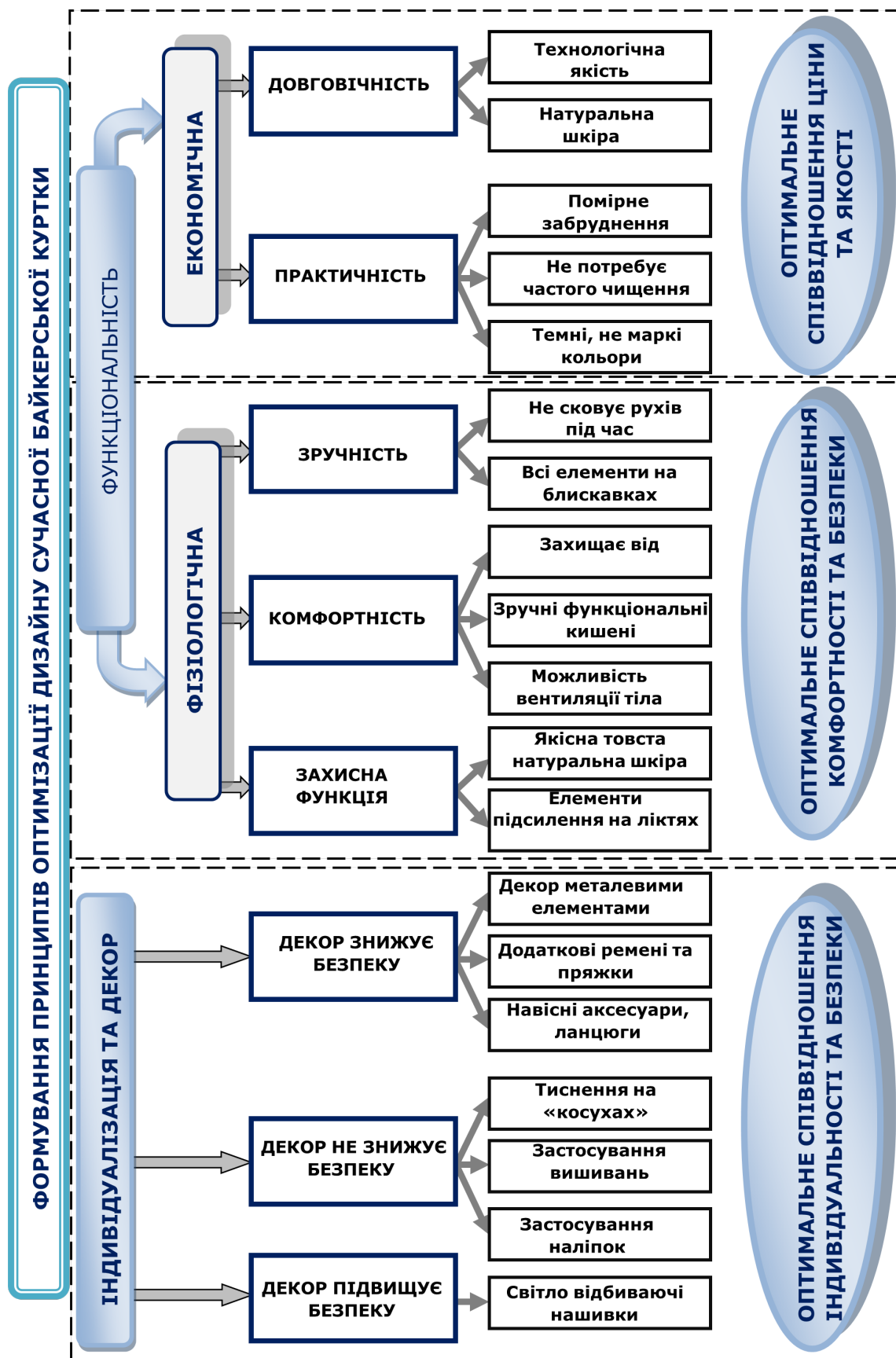

Рис. 2. Формування принципів оптимізації дизайну сучасних «косух»

Рис. 3. Варіанти нашивок для «косух» із використанням екологічних матеріалів

також мають властивість світитися в ультрафіолеті та одночасно із цим ще і заряджатися.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Barbieri J. Biker's Handbook. Becoming Part of the Motorcycle Culture. USA, Minneapolis: Motorbooks, 2007. 192 p.
- [2] Barger S., Shaylor A. Hell's Angels Motorcycle Club. UK, London: Merrell Publishers. 2007. 208 p.
- [3] Clay M. Cafe Racers. Rockers, Rock 'n' Roll and the Coffee-bar Cult. UK, London: Osprey Publishing, 1988. 192 p.
- [4] Garson P. To Be Wild. A History of the American Biker and Bike. USA, New York: Simon & Schuster, 2007. 320 p.
- [5] Gober M. Unchained. Outlaws Brutal Biker. UK, London: Kenneth Copeland Publications, 1998. 184 p.
- [6] Hall J. Riding on the Edge. A Motorcycle Outlaw's Tale. USA, Minneapolis: Motorbooks, 2008. 304 p.
- [7] Moss G., Miller S. The Biker Code. USA, New York: Simon & Schuster, 2002. 96 p.
- [8] Sher J., Marsden W. Angels of Death. Inside the Bikers' Global Crime Empire. UK, London: HODDER & STOUGHTON, 2007. 480 p.
- [9] Stuart J. Rockers! Kings of the Road. UK, London: Plexus Publishing, 1996. 127 p.
- [10] Аксесуари для байкерів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://uk.bikerringshop.com/>.
- [11] «Бабушкін» байкер-стиль. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://tkaner.com/stil/bajkerskij-stil-dlya-babushek/>.
- [12] Байкерський стиль для справжніх байкерів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://podarokbaykeru.ru/journal/bajkerskij_stil_dlja_nastojashchih_bajkerov_chno_i_s_chem_nosit.
- [13] Байкерські «косухи». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.pinterest.com/zvezdochet72/>
- [14] Байкерські нашивки та шеврони.

У випадку використання їх для виготовлення байкерських нашивок, «косухи» із ними не тільки отримають абсолютно новий зовнішній вигляд, унікальність і мистецьку креативність, але зможуть подвоїти свою видимість у темну пору часу, а значить суттєво додати безпеки для своїх власників.

ВИСНОВКИ

В запропонованій роботі наведено результати аналізу сучасного дизайну байкерської куртки, як одного із основних байкерських атрибутів. На основі аналізу сформовано основні принципи оптимізації дизайну байкерських курток «косух». Розроблено та запроваджено підходи до удосконалення дизайну індивідуальних оздоблювальних елементів для одягу байкера із застосуванням екологічних матеріалів. Перспективою є створення дизайну серій нашивок для курток «косух» різних байкерських спільнот із використанням еко-фетру та світло відбиваючих ниток.

REFERENCES

- [1] Barbieri J. Biker's Handbook. Becoming Part of the Motorcycle Culture. USA, Minneapolis: Motorbooks, 2007. 192 p.
- [2] Barger S., Shaylor A. Hell's Angels Motorcycle Club. UK, London: Merrell Publishers. 2007. 208 p.
- [3] Clay M. Cafe Racers. Rockers, Rock 'n' Roll and the Coffee-bar Cult. UK, London: Osprey Publishing, 1988. 192 p.
- [4] Garson P. To Be Wild. A History of the American Biker and Bike. USA, New York: Simon & Schuster, 2007. 320 p.
- [5] Gober M. Unchained. Outlaws Brutal Biker. UK, London: Kenneth Copeland Publications, 1998. 184 p.
- [6] Hall J. Riding on the Edge. A Motorcycle Outlaw's Tale. USA, Minneapolis: Motorbooks, 2008. 304 p.
- [7] Moss G., Miller S. The Biker Code. USA, New York: Simon & Schuster, 2002. 96 p.
- [8] Sher J., Marsden W. Angels of Death. Inside the Bikers' Global Crime Empire. UK, London: HODDER & STOUGHTON, 2007. 480 p.
- [9] Stuart J. Rockers! Kings of the Road. UK, London: Plexus Publishing, 1996. 127 p.
- [10] Аксесуари для байкерів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://uk.bikerringshop.com/>.
- [11] «Babushkin» bayker-stil. [Elektronniy resurs]. Rezhim dostupu: <https://tkaner.com/stil/bajkerskij-stil-dlya-babushek/>.
- [12] Baykerskiy stil dlya spravzhnih baykeriv. [Elektronniy resurs]. Rezhim dostupu: https://podarokbaykeru.ru/journal/bajkerskij_stil_dlja_nastojashchih_bajkerov_chno_i_s_chem_nosit.
- [13] Baykerski «kosuhi». [Elektronniy resurs]. Rezhim dostupu: <https://www.pinterest.com/zvezdochet72/>
- [14] Baykerski nashivki ta shevroni. [Elektronniy

[Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://innette.com.ua/ru/bajkerskije-nashivki/>.

[15] Виготовлення нашивок. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://fstart.livejournal.com/1096.html>.

[16] Все про матеріал фетр. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://izvolokna.com/materialy/sherst/vidy-s/fetr.html>.

[17] Історія курток «косух». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://vogue.ua/article/fashion/tendencii/istoriya-odnoy-veshchi-kurtka-kosuha.html>.

[18] Крічлоу К.В., Колосніченко О.В., Струмінська Т.В., Процик Б.О., Касс Б.В. Виникнення стилів «байкер» і «рокер» у сучасній світовій моді. К.:Науковий журнал Art and design. 2020. №4(12). С. 123–135.

[19] Нашивки для одягу байкерів. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://warlock-fe.livejournal.com/9046.html>.

[20] Одяг для байкерів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.plein.com/ua/en/men/clothing/coats-and-jackets/leather/biker/>

[21] Одяг і аксесуари для байкерів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.autocentre.ua/ua/news/moto/odezhda-i-aksesuary-dlya-motot-siklistov-i-bajkerov-v-dushe-359346.html>.

[23] Хто такі байкери? [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://motorcycle.co.ua/moto/khto-taki-bajkeri>

resurs]. Rezhim dostupu: <https://innette.com.ua/ru/bajkerskije-nashivki/>.

[15] Vigtovlennya nashivok. [Elektronniy resurs]. Rezhim dostupu: <https://fstart.livejournal.com/1096.html>.

[16] Vse pro materIal fetr. [Elektronniy resurs].- Rezhim dostupu: <https://izvolokna.com/materialy/sherst/vidy-s/fetr.html>.

[17] IstorIya kurtok «kosuh». [Elektronniy resurs]. Rezhim dostupu: <https://vogue.ua/article/fashion/tendencii/istoriya-odnoy-veshchi-kurtka-kosuha.html>.

[18] KrIchlou K.V., KolosnIchenko O.V., StrumInska T.V., Protsik B.O., Kass B.V. Viniknennya stilIv «bayker» I «roker» u suchasnIy svItovIy modI. K.:Naukoviy zhurnal Art and design. 2020. №4(12). С. 123–135.

[19] Nashivki dlya odyagu baykerIv. [Elektronniy resurs]. Rezhim dostupu: <https://warlock-fe.livejournal.com/9046.html>.

[20] Odyag dlya baykerIv. [Elektronniy resurs].- Rezhim dostupu: <https://www.plein.com/ua/en/men/clothing/coats-and-jackets/leather/biker/>

[21] Odyag I aksesuari dlya baykerIv. [Elektronniy resurs]. Rezhim dostupu: <https://www.autocentre.ua/ua/news/moto/odezhda-i-aksesuary-dlya-motot-siklistov-i-bajkerov-v-dushe-359346.html>.

[22] PosIbnik dlya baykerIv. [Elektronniy resurs].- Rezhim dostupu: <https://samp-rp.su/threads/posobie-po-igre-v-bajkerax-dlja-novichkov-vol-2.2327086/>.

[23] Hto takI baykeri? [Elektronniy resurs].- Rezhim dostupu: <https://motorcycle.co.ua/moto/khto-taki-bajkeri>

ABSTRACT

Pustiulha S.I, Golovachuk I.P, Samchuk V.P., Shenderuk P.V. Functional design of biker jacket finishing elements with the use of ecological materials.

The paper presents the results of development and implementation of the basic principles of functional design of finishing elements for biker clothes with the use of environmentally friendly materials.

The aim of the work is to analyze the modern design of biker jackets as one of the main biker attributes, as well as to develop and implement basic principles of functional design of finishing elements for biker clothes using environmental materials.

The object of research is a biker jacket — "kosuha". The subject of research is the functional design of finishing elements, which can be performed with the involvement of environmental materials.

The functionality of biker jackets, as the main element of biker clothing, is classified according to two parameters: efficiency and physiology. Signs of the cost-effectiveness of a biker jacket are its durability and practicality. Indicators of the economic functionality of "kosuh" are: its dark, unbranded colors, their use in the manufacture of genuine leather. The physiological functionality of a biker jacket means its convenience and comfort. Indicators of physiological functionality of the jacket include indicators, the main of which are: the ability not to restrict the movements of the owner, well protect him from bad weather, the presence of functional pockets, and the presence of reinforcement with unique security features.

Each of the biker "coats", having functional and decorative components, in

different situations can perform both the function of convenience and comfort and be deprived of any functionality. Therefore, concepts such as functionality and individual decoration of biker jackets are theoretically situational characteristics.

A historical excursion of the stages of formation of the philosophy of the biker movement is made. The analysis of approaches to the modern design of a biker jacket as one of the main biker attributes is carried out. A number of features that distinguish the biker jacket from its standard variants are highlighted. Factors influencing the functional characteristics of biker outerwear are analyzed. The influence of elements of individual decoration of biker jackets on their safety properties is considered.

Based on the analysis, the basic principles of optimizing the design of biker jackets "kosukh" are formed. Approaches to improving the design of individual finishing elements for biker clothes with the use of environmentally friendly materials have been developed and implemented.

Key words: koshukha biker jacket, optimization criteria, individual decoration, ecological materials for decoration, eco-felt, light-reflecting and luminescent elements.

AUTHOR`S NOTE:

Pustiulha Serhiy, Professor, Doctor of Technical Sciences, Acting head Department of Architecture and Design, Lutsk National Technical University, Lutsk, Ukraine, e-mail: mbf.declutsk@gmail.com, orcid: 0000-0001-7623-7803.

Golovachuk Ihor, Associate professor, Ph.D. Engineering, Associate Professor of Architecture and Design, Lutsk National Technical University, Lutsk, Ukraine, e-mail: golovachuk.igor@gmail.com, orcid: 0000-0003-0811-6107.

Samchuk Volodymyr, Associate Professor, Ph.D. Engineering, Associate Professor of Civil Engineering, Lutsk National Technical University, Lutsk, Ukraine, e-mail: volodsam@ukr.net, orcid: 0000-0001-9045-9525.

Shenderuk Polina, master's student, Lutsk National Technical University, Lutsk, Ukraine, e-mail: samdisk01@ukr.net, orcid: 0000-0002-2789-5655.

Стаття подана до редакції 20.05.2022р.
Стаття прийнята до друку 09.06.2022р.